

CO Times

Redactioneel

Begin augustus pleegde Scott Bradley zelfmoord. Hoewel hij zeven jaar ouder was dan de werkelijke dader, stond voor de inwoners van het plaatsje Garlieston vast dat hij een van beide moordenaars was van peuter Jamie Bulger. Van John Venables was bekend dat die inmiddels weer in het gevang zat, maar Robert Thompson was na zijn vrijlating verdwenen. Des Dillon schreef een script over hem dat hij situeerde in een dorpje, *Village of the Damned*. Blijkbaar vonden de Garliestonners “slaperig en afgelegen aan de Schotse westkust” voldoende typerend om hun dorp te herkennen. Bovendien woonde Dillon er, dus welk ander plaatsje zou hij kunnen bedoelen? Nee, dat moest Garlieston wel zijn! Maar dat zou dan wel betekenen dat Thompson in hun midden was... Een eng idee, zo'n kindermoordenaar in je buurt. Snel aan de slag om die Thompson eruit te werken, maar wie was het? Thompson kreeg immers een nieuwe identiteit na zijn vrijlating. Toch bleek het niet zo moeilijk een dader aan te wijzen: Bradley, de nieuweling die er pas zeven jaar eerder was komen wonen. Dat Bradley gezien zijn leeftijd de moordenaar niet kón zijn, deed er niet toe. Hij werd bijna dagelijks valselyk beschuldigd en verloor zijn baan. Na maanden

Floor Basten

het doelwit te zijn geweest van de *angry villagers*, maakte hij er een einde aan. Daarmee is deze tragedie een voorbeeld van een narratieve waarheid. Een narratieve waarheid is een voor waarheid gehouden geloof dat weinig met feiten – historische waarheden – te maken hoeft te hebben. Je wapent je ertegen door alert te zijn op cirkelredeneringen en al te mooi om waar te zijne als-dan relaties, door kritisch te zijn jegens een opvatting die voldoende kritische massa heeft gekregen om niet meer ter discussie te staan, door tegenargumenten eerst te onderzoeken in plaats van meteen naast je neer te leggen. Als een verhaal een mooie begin-midden-eind vorm heeft met een onontkoombare plot, wees dan op je hoede. De verkiezingen staan voor de deur, dus je weet wat je te doen staat. Garlieston staat ook model voor iets anders, namelijk de omstandigheden voor het creëren van een zondebok. Eén: sociale onrust omdat verschillen wegvallen (een slaperig dorpje voor steeds meer pensionado's). Twee: een grensoverschrijdende daad (kindermoord). Drie: een gemakkelijk slachtoffer (nieuweling). Vier: de gewelddadige verwijdering van het slachtoffer uit de groep (pesten tot de dood). Voorbeelden van een narratieve waarheid die leidt tot een zondebok hebben we in Nederland ook (Lucia de B.); de narratieve waarheid kan zo overtuigend zijn, dat een slachtoffer zelf in de onterechte schuld gaat geloven (Ina P.). Perfecte voorbeelden; moeten we al gealarmeerd raken? Niet als je je aan bovenstaande richtlijnen houdt. Dus kus die onderzoeker in jezelf wakker.

Lancering curriculum Samenlevingen leren onderzoeken

Op 3 september is met de opening van het academisch jaar het curriculum “Samenlevingen leren onderzoeken” van [campus]Orléon officieel de lucht in gegaan tijdens de manifestatie Kansen op Kennis. Een overzicht van de vakken die we komend jaar aanbieden, vindt u op www.campusorleon.nl/curriculum.

Dagvoorzitter Roel in 't Veld wenste ons vooraf een moeizaam gesprek toe, want dat kon volgens hem betekenen dat we erin geslaagd waren een sfeer te creëren waarin we allemaal bereidwillig onze eigen agenda's opschortten en niet *coûte que coûte* tot uitkomst van de bijeenkomst hadden willen maken. Daarnaast preludeerde hij op de kwaliteit van de afsluitende borrel door te stellen dat borrelpraat vaak productiever is voor het oplossen van maatschappelijke vraagstukken dan disciplinaire kennis. Tussen zijn omineuze wens aan de start en zijn uitgekomen profetie bij de afronding, luisterden we naar de presentaties van Kerstin van Tiggelen, Karin Derksen, Geertje van Oirschot en René Brohm, experimenteerden we onder leiding van Noor Bongers met de begrippen “panel” en “discussie” door expertise juist in het publiek te zoeken, waren we getuigen van de onthulling van kunstwerk “Research or Die” door Loes ten Anscher en stuurden we met het loslaten van 60 heliumballonnen ons nieuwe curriculum symbolisch de samenleving in.

Alle presentaties van die middag staan op

www.campusorleon.nl/bibliotheek/kansen-op-kennis-presentaties.

De papegaai factor – wetenschap voor de massa's

Prof.dr. Paul A. Kirschner Celstec

Het is leuk als in de media gerefereerd wordt aan interessante resultaten van “een onderzoek uitgevoerd door de Universiteit van XYZ.” Gisteren kwam ik op het web een stuk tegen over geplande maatregelen voor kerncurricula in Utah (VS). De schrijfster beklagde zich erover dat tegenstanders voortdurend – en waarschijnlijk met opzet – de plannen onjuist c.q. gekleurd aan de mens brachten. Ze schreef dat in 2005-2006 “onderzoekers van de University of Michigan keken naar wat er gebeurde als ‘misinformed’ mensen gecorrigeerde feiten kregen...” Volgens haar vonden de onderzoekers dat de deelnemers aan de studie hun opinies niet zo aanpasten dat zij in lijn kwamen met de feiten, maar zich juist verder ingroeven in hun “misguided beliefs.”

Zoals jullie misschien weten uit mijn eerdere stukken, houd ik mij bezig met broodje-aap-verhalen in het onderwijs vanuit mijn verbazing over hoe het mogelijk is dat men, ondanks wetenschappelijk bewijs van het tegendeel, bijvoorbeeld blijft geloven dat mensen kunnen multitasken of dat je beter leert problemen op te lossen door problemen op te lossen. Had ik hier een nieuw broodje aap te pakken? Ik ging het web op om aan het artikel te komen, zodat ik precies kon lezen wat de onderzoekers deden en vonden; ik wilde als wetenschapper nagaan of het onderzoek en de gerapporteerde resultaten valide en betrouwbaar waren. Zo gezegd, zo gedaan. Ik zocht naar woorden die directe citaten waren; de namen van de onderzoekers had ik niet, omdat die in het stuk niet werden genoemd. Hier is wat ik vond:

Google

misinformed "corrected facts" "University of Michigan "

Zoeken

Ongeveer 23.000 resultaten (0,60 seconden)

In totaal dus 23.000 hits. Bij de eerste 200 (verder keek ik niet) vond ik bijna evenveel websites en posts over precies dezelfde resultaten in nagenoeg precies dezelfde bewoordingen, maar nergens kon ik de naam van de onderzoekers noch een referentie/link naar het oorspronkelijke artikel/onderzoek vinden. Met andere woorden, de een na de andere tv-zender, kwaliteitskrant, blogger en ga zo maar door, rapporteerde zonder bron. Allen vonden zij het interessant en belangwekkend, maar niemand nam de tijd om na te gaan of het werkelijk zo was. Iedereen kan zomaar iets schrijven (denk aan het onderzoek van Stapel c.s. over vleeseters en hufferigheid die ook overal op het web gerapporteerd was zonder dat het onderzoek überhaupt gepubliceerd was) en met genoeg papagaaien en na-apers is het ineens een feit.

Ik stel voor om naast “traditionele” impactfactors voor echte publicaties, de Papegaai factor in te voeren voor zulke wetenschap voor de massa's.

Prof. dr. Paul A. Kirschner,
Hoogleraar Onderwijspsychologie, i.h.b. Leren en Cognitie
Centre for Learning Sciences and Technologies (CELSTEC), Open Universiteit
Zie: <http://portal.ou.nl/nl/web/lt-community/phd>

Het antwoord van de prijsvraag uit de CO Times van september was *The Corrections* van Jonathan Franzen. De boekenbon is gewonnen door Erna Rijdsdijk. Onderstaand de nieuwe prijsvraag:

“Hier aan tafel dachten we dat er een leerstoel nodig is die het leerstuk van ‘Vertrouwen in politiek’ centraal stelt. Voel je daarvoor? Het zou ons een bijzondere eer en genoeg zijn om zo’n eminent onderzoeker én docent in ons midden te mogen verwelkomen.” [...] Bijzonder hoogleraren en buitengewoon hoogleraren zijn de risee onder professoren. In het geval van bijzondere hoogleraren kopen bedrijven een leerstoel bij een universiteit om daar dan een voormalig CEO op te zetten. Of ze benoemen een universitair hoofddocent die de sponsor zal bewieroken. En buitengewoon hoogleraren worden uit speciale potjes gefinancierd. Buitengewoon of bijzonder hoogleraar is niet de real thing, maar Mea mag dan wel de titel van professor voeren. Ze weet heel goed dat, met haar cv zonder internationale publicaties van betekenis, dit het uiterste bod is dat de faculteit haar kan doen.

In welke roman van welke auteur komt deze passage voor? Mail je oplossing voor 30 november 2012 naar campus@orleon.nl. Onder de goede inzendingen wordt een boekenbon van € 25,= verloot. De winnaar wordt in de eerstvolgende editie van de CO Times bekendgemaakt.

Research or Die

Research or Die is een black box met een maandabonnement op de inzichten die kunstenares Loes ten Anscher over onderzoek en wetenschap opdoet. Een proefabonnement bevat de box, drie gematerialiseerde ontdekkingen van Loes en een bon voor twee extra openbaringen die per post

volgen. Ideaal voor bij promoties, oraties en afscheidscolleges, maar ook zeer geschikt om als eerste kennismaking met onderzoek cadeau te doen. Research or Die is te bestellen via campus@orleon.nl en kost € 35,= ex btw; AJ en MLK leden van [campus]Orléon krijgen € 7,50 korting.

Twitter: [@campusorleon](https://twitter.com/campusorleon)

Facebook: [\[campus\]Orléon](https://www.facebook.com/campusOrléon)

Colofon

CO Times verschijnt vijf keer per jaar.
AJ en MLK leden van [campus]Orléon kunnen gratis adverteren. Niet-leden die willen adverteren kunnen contact opnemen via campus@orleon.nl.